Kynning á smáhúsum fyrir heimislausa með miklar og flóknar þjónustuþarfir

Hugmyndafræðin Húsnæði fyrst

Hrafnhildur Ólöf Ólafsdóttir, deildarstjóri málaflokks heimilislausra með miklar og flóknar þjónustuþarfir

Heimilislausir með miklar og flóknar þjónustuþarfir

Ný deild sem tilheyrir Þjónustumiðstöð Vesturbæjar, Miðborgar og Hlíða, deildastjóri er Hrafnhildur Ólöf Ólafsdóttir, geðhjúkrunarfræðingur.

Stefna í málefnum heimilislausra með miklar og flóknar þjónustuþarfir 2019–2025 var samþykkt í borgarráði í október 2019

Í stefnunni er

- lögð áhersla á hugmyndafræðina „húsnæði fyrst“ og sjálfsákvörðunarrétt einstaklingsins.
- styðst við evrópska flokkun á heimilisleysi og húsnæðisleysi (ETHOS).

Nýjar kröfulýsingar 2020 í kjölfar nýrrar stefnu

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

ETHOS - EVRÓPSK FLOKKUN Á HEIMILISLEYSI OG HÚSNÆÐISLEYSI

Undir ETHOS eru 4 aðalhugtök sem skiptast síðan upp í 13 nánari aðgerðaflokka sem nota má við stefnumótun:

- Að vera á götunni (roofless)
- Að vera húsnæðislaus (houseless)
- Að búa við ótryggar húsnæðisaðastæður (insecure)
- Að búa í ófullnægjandi húsnæði (inadequate)

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

Markhópur HMFÞ

- Heimilislausir með miklar og flóknar þjónustuþarfir
- Þeir sem hafa misst færni til að halda heimili
- Alvarleg fíkn og/eða geðrænn vandi, þroskafrávik, líkamleg veikindi, saga um áföll og félagslegir erfiðleikar
- Fjárhagserfiðleikar og skortur á félagslegum tengslum
- Þeir sem þarfnast sérhæfðrar lágþröskulda þjónustu- og búsetuúrræða sem tekur mið af skaðaminnkandi hugmyndafræði

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

Housing First approach

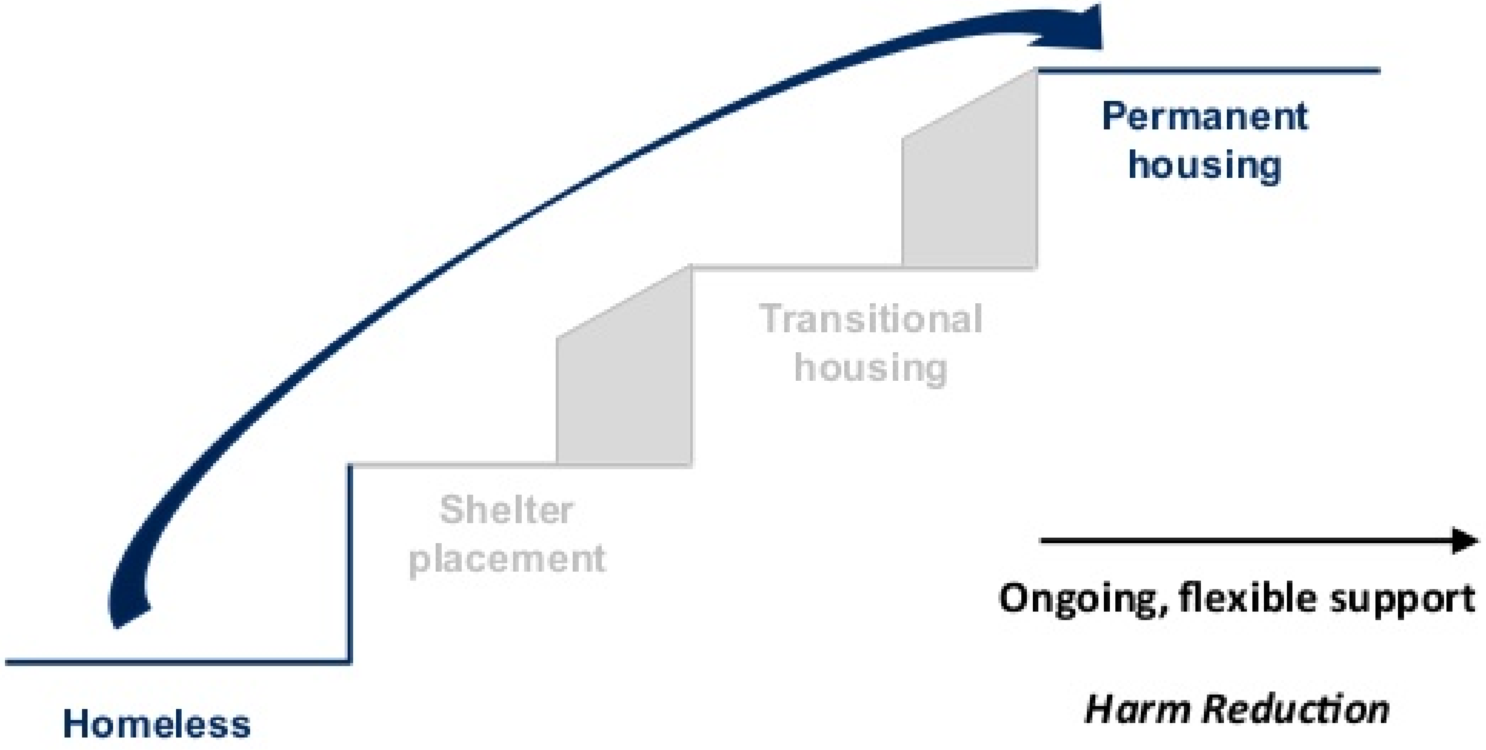

Ekki hætta með stuðning nema það sé tímabært

Húsnæði HMFÞ, biðlisti og íbúar

- 44 einstaklingar á biðlista eftir húsnæði fyrir heimilislausa með miklar og flóknar þjónustuþarfir. (1. febrúar 2020)
- Samliggjandi íbúðir: 11 (kvennagangur: 5 íbúðir)
- Herbergjasambýli: 9
- Smáhýsi: 4
- **Væntanleg smáhús: 20**
- Dreifðar HF íbúðir: 13
- Íbúðakjarni fyrir konur með tvígreiningu: 6
- Herbergjasambýli fyrir karla með tvígreiningu: 8

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

Húsnæði fyrst

- ★ Dregur úr bráðakomum á sjúkrahúsum og heilsugæslu
- ★ Dregur úr innlögnum á sjúkrahús
- ★ Dregur úr notkun á neyðarathvörfum
- ★ Dregur úr tíðni vímuefnameðferða
- ★ Dregur úr tíðni fangelsunar
- ★ Leiðir til meiri lífsgæða þjónustuþega og aðstandenda
- ★ Dregur úr álagi á nærsamfélag, stofnanir ríkis og sveitarfélaga
- ★ 3,3 til 7,5 milljónir hver einstaklingur á ári
- ★ Að lágmarki 1,5 milljónir minni kostnaður pr ár/einstakling

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

Húsnæði fyrst (HF) hugmyndafræði

- Miðar að því að þjónusta fólk sem vegna geðræns vanda, frávika í þroska, vímuefnavanda eða annarra ástæðna á sögu um erfiðleika við að halda heimili og hefur mikla og flókna þjónustuþörf.

- Áhersla á lágþröskuldaumhverfi eða auðvelt aðgengi sem byggir á gildum skaðaminnkunar.

- Þróuð í Bandaríkjunum um miðjan tíunda áratug 20. aldar, telst gagnreynd og er notuð alþjóðlega sem aðalhugmyndafræði í þjónustu við heimilislaust fólk.

- Gengur út frá því að húsnæði sé grunnþörf og teljist til mannréttinda.

- Aðeins þegar þessari grunnþörf sé mætt, geti einstaklingurinn ráðið við aðrar áskoranir.

Skaðaminnkandi nálgun

Hugmyndafræði skaðaminnkunar felur í sér að draga úr skaðlegum áhrifum vímuefnaneyslu á notendur vímuefna, fjölskyldur þeirra, nærsamfélagið og samfélagið í heild.

Það sem einkennir þessa leið er viðleitni til að lágmarka skaðann sem neyslan veldur fremur en að fyrirbyggja sjálfa notkunina.

Þannig hefur skaðaminnkun sterka skírskotun til lýðheilsu og mannréttinda

Hlutverk VoR

1. Veita HMFÞ **nærþjónustu** og ráðgjöf undir formerkjum HF
   - Á vettvangi, smáhýsum, stökum HF íbúðum, í neyðarskýlum.

2. Yfirsýn yfir málaflokk heimilislausra með miklar og flóknar þjónustuþarfir

- Sinnir **forvörnum:** bjóða gestum neyðarskýla stuðning og aðstoð við að tengjast ráðgjafa á þjónustumiðstöð.
- Sinna **vettvangsstarfi** og tilfallandi verkefnum varðandi markhóp þjónustunnar (t.d. viðbragðsáætlun v/veðurs).

8 grunnþættir HF *(Housing First/Húsnæði fyrst)*

- Húsnæði er hluti mannréttinda
- Stuðningur er á forsendum notanda
- Húsnæði og stuðningur eru aðskilin
- Batahugmyndafræði
- Skaðaminnkandi nálgun
- Stuðningur er án þvingunar
- Nálgun er einstaklingsmiðuð
- Stuðningur er sveigjanlegur og meðan þörf er á

20 ný smáhús

- Hönnunarferli með aðkomu starfsmanna í nærþjónustu
- Lagt upp úr því að þau séu heimili
- Áhersla á að þau séu vistleg og falli vel í umhverfi
- Landslagsarkitekt sér um að forma umhverfið í kring, stíga osfrv.
- Gætt að góðri lýsingu á lóð og yfir stígum
- Áætlað að fráveita tengist inn á lagnir sem fyrir eru

Úthlutun

- Úthlutað í gegnum úthlutunarteymi HMFÞ á Velferðarsviði
- Þurfa að vera í virkri þjónustu VoR
- Ráðgjafi viðkomandi vinnur Mat og þarfagreiningalisti + mat á þjónustuþörf í samvinnu við umsækjanda
- Greinagerð ráðgjafa um félagslegar og heilsufarslegar aðstæður umsækjenda
- Rökstuðningur frá VoR í formi greinagerðar þarf að fylgja húnsæðisumsókn, þar kemur fram staða, þjónustan sem notandinn er að fá og hvernig húsnæði hentar
- Gögn frá heilbrigðisþjónustu og/eða öðrum þjónustuaðilum fylgja eftir því sem við á
- Tímabundinn samningur með skýrt markmið í upphafi (einstaklingsáætlun), allir fá þjónustusamninga, einstaklingsbundna þjónustuáætlanir er við á.

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

VoR

- Vettvangs- og ráðgjafateymi Reykjavíkurborgar

- Vaktsími: 665 7600.
- Nýtt verklag 2019 (í kjölfar nýrrar stefnu).
- Nýjar kröfulýsingar 2020
- Umsóknir í gegnum ráðgjafa á þjónustumiðstöð, Fangelsismálastofnun eða Frú Ragnheiði.

Virðing

Virkni

Velferð

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

Velferðarsvið Reykjavíkurborgar

Höfðatorg, Borgartún 12-14

105 Reykjavík

Sími 411 1111

www.reykjavik.is/velferd

www.facebook.com/velferdarsvid